

районних рад і розподілу повноважень між ними. Має бути прийнята нова редакція Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», а також закони України «Про місцеві органи виконавчої влади», «Про адміністративно-територіальний устрій України» та інші.

Підсумовуючи, можна сказати, що формуючи бюджетний механізм, держава повинна намагатися забезпечити його найповнішу відповідність до вимог бюджетної політики того чи іншого періоду, що є запорукою повноти реалізації її мети і завдань. При цьому має зберігатися постійне прагнення до найбільш повного об'єднання бюджетного механізму, його окремих елементів з особистими та суспільними інтересами, що є запорукою ефективності функціонування економіки країни.

Список використаних джерел:

1. Радіонов Ю.Д. (2011). Проблема ефективності використання бюджетних коштів. *Фінанси України*, № 5.
2. Кириленко О.П. (2013). *Бюджетна система*. Підручник, Тернопіль: ТНЕУ, 624 с.
3. Звіт Рахункової палати України за 2017 рік. Режим доступу: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16755497/Zvit_RP_2017.pdf?subportal=main.

Рязанова Н.О.

кандидат економічних наук, доцент,

ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка»

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ВВЕДЕННЯМ ВУГЛЕЦЕВИХ ПОДАТКІВ І РОЗВИТКОМ ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Тенденція переходу на низьковуглецевий шлях розвитку, обмеження і регулювання парникових викидів пов'язані не лише з необхідністю реагувати на ризики глобальної зміни клімату, але і на соціально-економічні інтереси держав. Регулювання викидів парникових газів за останнє десятиліття стало важливим компонентом не лише міжнародної кліматичної політики, але і внутрішньої економічної, енергетичної і промислово-технологічної політики розвинених і провідних країн, важливим чинником зовнішньоекономічної політики і конкуренції, ефективним інструментом стимулювання інвестицій в модернізацію і інновації.

За даними компанії Enerdata, лідером по викидах CO₂ є Китай. Сьогодні Китай щорічно викидає близько 8796 Мт CO₂ еквіваленту, що пояснюється величезними виробничими потужностями і об'ємами вироблення електроенергії, необхідної для цього. На другому місці йде США, з показником у більш ніж 5112 Мт CO₂ еквіваленту в рік. Далі слідує Індія з 2088 Мт CO₂ еквіваленту в рік.

Впродовж трьох років підряд, глобальні викиди CO₂ залишалися стабільними приблизно на рівні 31,5 Гт CO₂ еквіваленту. Стагнація в 2016 році обумовлена слабким економічним зростанням, скороченням енергоемності і

змінами в енергетичному секторі, а також, зокрема, зниженням попиту на вугілля в Китаї і США. Більшість розвинених країн планують понизити власні викиди на конкретну частку від загального об'єму викидів у базовому році. Україна ратифікувала Паризьку угоду по боротьбі з глобальною зміною клімату, яка прийшла на зміну Кіотському протоколу. Країни-учасниці Паризької угоди повинні не допустити підвищення середньої температури на планеті більш ніж на 2 градуси за Цельсієм. В Україні поставлена мета скоротити викиди на 40% від рівня 1990 року.

В порівнянні з 1990 роком в Україні кількість викидів зменшилася з 618 Мт до 189 Мт в 2016 році [1]. 56% викидів відбувається із-за спалювання вугілля, 28% припадає на газ, і 16% – на нафтопродукти [2].

Таблиця 1

Опис вкладів по скороченню викидів CO₂ для деяких країн

Країна	Тип вкладу	Опис вкладу
Україна	Скорочення викидів	Скорочення викидів на 40% до 2030 р. в порівнянні з 1990 р.
США	Скорочення викидів	Скорочення викидів до 2025 р. на 26-28% в порівнянні з 2005 р.
Євросоюз	Скорочення викидів	Скорочення викидів на 40% до 2030 р. в порівнянні з 1990 р.
Китай	Скорочення питомих викидів	Скорочення до 2030 р. питомих викидів на одиницю ВВП на 60- 65% в порівнянні з 2005 р. Досягнення піку викидів до 2030 р.
Індія	Скорочення питомих викидів	Скорочення до 2030 р. питомих викидів на одиницю ВВП на 33-35% в порівнянні з 2005 р. Досягнення неуглецевою електроенергетикою долі в 40% від сумарних генеруючих потужностей до 2030 р.
Канада	Скорочення викидів	Скорочення викидів на 30% в порівнянні з 2005 р.
Японія	Скорочення викидів	Скорочення викидів на 26% до 2030 р. в порівнянні з 2013 р.
Бразилія	Скорочення викидів	Скорочення викидів на 37% до 2025 р. в порівнянні з 2005 р.
Австралія	Скорочення викидів	Скорочення викидів на 26-28% до 2030 р. в порівнянні з 2005 р.
Південна Корея	Скорочення по відношенню до базового сценарію	Скорочення викидів на 37% до 2025 р. в порівнянні з базовим сценарієм

Джерело: розробка автора по джерелу [3]

Скорочення використання вугілля в Китаї дозволило продовжити стабілізацію викидів CO₂, пов'язаних з енергетикою. США також зафіксували скорочення своїх викидів завдяки поточному переходу від вугілля до менш забруднюючого природного газу. Проте об'єм скорочень в 2016 році був удвічі менше, ніж в 2015 році.

Безумовно, існує непряма залежність від впровадження вуглецевих податків, в країнах з високими викидами CO₂ в атмосферу, і ростом

потужності електроенергії, що виробляється, від нетрадиційної енергетики. У Великобританії після прийняття податку на CO₂ в 2013 році встановлена потужність усіх видів відновлюваних енергоресурсів зростає більш ніж в два рази до 2017 року і склала 40789 МВт, а середній щорічний приріст склав більше 20%. Варто відмітити триразове збільшення потужностей сонячних енергоустановок, об'єм яких склав до кінця 2017 року 12791 МВт [4].

Іншим прикладом, що наочно показує позитивну динаміку розвитку відновлюваної енергетики після прийняття вуглецевого регулювання є Японія. Після прийняття в 2012 році податку на викиди CO₂ в Японії активно будувалися нові електростанції на основі відновлюваних енергоресурсів. Ріст встановленої потужності сонячних електростанцій склав в середньому 40% в рік, і до кінця 2017 року потужність енергоустановок зростає більш ніж в 6 разів, досягнувши відмітки в 48600 МВт. Вітроенергетика розвивалася значно скромніше, але ріст використання енергії вітру за 5 років склав близько 24%. Загальний об'єм електростанцій на основі ВДЕ збільшився в 2 рази [4].

Після прийняття податку на CO₂ у Франції в 2014 році, доля вироблення електроенергії від сонячних електростанцій (СЕС) і вітроелектростанцій (ВЕС) збільшилася на 27% і склала 5,49% від загального вироблення в країні, в цілому здобута за допомогою відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) електроенергія збільшила свою долю на 5% і досягла 18,13% в 2016 році. Якщо подивитися на країни, де податок на CO₂ був введений ще на початку 90х років, то безумовно відмітимо стабільний ріст ВДЕ в долі вироблення електроенергії, наприклад в Польщі, доля СЕС і ВЕС складає 7,68%, а сумарно ВДЕ виробляють майже 15,5% від загального вироблення електроенергії в країні. У Швеції з 1990 року, загальна частка виробництва електроенергії від ВДЕ збільшилася майже на 30% і складає 57%, з них майже половина (22,33%) приходить на СЕС і ВЕС.

Якщо розглянути країни, де застосовуються на даний момент системи торгівлі викидами, наприклад Нова Зеландія і Китай, то тут теж можна відмітити зростання долі ВДЕ у виробництві електроенергії. З 2008 року в Новій Зеландії доля ВДЕ збільшилася на 22% і досягла більше 80% від усієї зробленої електроенергії в країні, з них 23% доводиться на ВЕС і СЕС. У Китаї до 2016 року, доля вироблення електроенергії за рахунок ВДЕ досягла 25%, на вітро- і сонячні електростанції доводиться близько 5,5%, після прийняття у ряді регіонів в 2013 році системи торгівлі викидами CO₂, доля СЕС і ВЕС збільшилася на 87%, і уряд Китаю не збирається зупинитися на досягнутому, і постійно збільшує темпи росту виробництва електроенергії за рахунок ВДЕ.

Не можна стверджувати про пряму залежність росту долі відновлюваної енергетики у виробництві електроенергії в тій або іншій країні після прийняття вуглецевих обмежень, але однозначно можна відмітити, що у більшості країн спостерігається позитивна динаміка збільшення вироблення електроенергії за рахунок ВДЕ після вжиття заходів по вуглецевому регулюванню. Тому можна з повною упевненістю говорити, що вжиття заходів по обмеженнях за викиди, будь то податок на CO₂ або система

торгівлі викидами, поза сумнівом є одним з ключових чинників розвитку відновлюваної енергетики в регіонах, де такі заходи були зроблені.

Список використаних джерел:

1. Статистический ежегодник мировой энергетики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://yearbook.enerdata.ru/> Дата останнього доступу: 12.09.18. – Назва з екрану.
2. Украина через три года введет квоты на выбросы парниковых газов. Сегодня. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.segodnya.ua/ukraine/borba-s-globalnym-potepieniem-ukraina-vvedet-kvoty-na-vybrosy-parnikovyh-gazov-1096184.html> Дата останнього доступу: 15.09.18. – Назва з екрану.
3. ICAP (2017). Emissions Trading Worldwide: Status Report 2017. Berlin: International Carbon Action Partnership. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://icapcarbonaction.com/en/?option=com_attach&task=download&id=447 Дата останнього доступу: 18.09.18. – Назва з екрану.
4. REMap 2030 Renewable Energy Prospects for Russian Federation, Working paper, IRENA, 2017, Abu Dhabi. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.irena.org/Remap> Дата останнього доступу: 21.09.18. – Назва з екрану.

Шкуропадська Д.Б.

аспірант,

Київський національний торговельно-економічний університет

ЗАХИСТ ПРАВ ВЛАСНОСТІ НА ПРИРОДНІ РЕСУРСИ ЯК ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВА УМОВА СТІЙКОСТІ ЕКОНОМІКИ

Високі темпи економічного зростання є однією з умов забезпечення стійкості економіки. Економічне зростання переважно відбувається за рахунок припливу інвестицій в економіку, яке неможливе без державних гарантій захисту прав власності. Варто зазначити, що під організаційно-правовими умовами підвищення рівня стійкості економіки можна розуміти систему норм та правил (юридичних, етичних, економічних), що забезпечують стійкість економіки в процесі її розвитку.

Американський фінансовий експерт Вільям Бернстайн у своєму бестселері «Народження достатку. Як було створено процвітання сучасного світу» [1] приписує швидке економічне зростання впливу чотирьох факторів: права власності, наукового раціоналізму, ринків капіталу і ефективних систем зв'язку і транспорту. Він стверджує, що економіка може процвітати тільки тоді, коли є всі чотири фактори. Бернстайн ставить право власності на перше місце. На його думку, захист приватної власності є основою довіри в суспільстві, передумовою для інновацій, а також необхідною умовою для економічного зростання.

Власність як економічна категорія характеризує відносини людей з приводу привласнення матеріальних благ, які створені природою або людською працею в процесі виробництва. Структура власності розкривається через такі економічні елементи, як володіння, користування й розпорядження.